

SAMRÅDSUNDERLAG

Inför avgränsningssamråd gällande
tillståndsansökan enligt 9 kap. 6 § miljöbalken

Jernbro Industrial Services AB, Finspång

Upprättad av: Frida Jivemark och Jessica Sundkvist, Renall AB

Granskad av: Ingrid Franzén, Renall AB

Beställare: Jernbro Industrial Service AB, Richard Melchert, Martin Andersson

Uppdragsnummer: 1140

Datum: 2025-12-01

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
2	Ansökans omfattning	1
3	Samråd enligt 6 kap. miljöbalken	2
3.1	SAMRÅDETS SYFTE	2
3.2	SAMRÅDSKRETS	2
4	Lokalisering och områdesbeskrivning	3
4.1	DETALJPLAN OCH ÖVERSIKTSPLAN.....	4
5	Gällande tillstånd och beslut.....	5
6	Övergripande beskrivning av verksamheten	5
6.1	ALLMÄNT	5
6.2	VERKSAMHETSDELAR OCH FÖRBRUKNING.....	6
6.2.1	<i>Behandling av flytande farligt avfall.....</i>	6
6.2.2	<i>Lagring av avfall</i>	6
6.2.3	<i>Lagring av gasol (Sevesoverksamhet).....</i>	7
6.2.4	<i>Metallbearbetning</i>	7
6.2.5	<i>Fordonstvätt och verkstad</i>	8
6.2.6	<i>Textiltvätteri</i>	8
6.2.7	<i>Emballagetillverkning</i>	8
7	Alternativa lokaliseringar och utformningar	9
8	Förväntad miljöpåverkan	9
8.1	MILJÖKVALITETSNORMER	9
8.1.1	<i>Vatten</i>	9
8.1.2	<i>Luft.....</i>	10
8.2	UTSLÄPP TILL VATTEN.....	10
8.3	UTSLÄPP TILL LUFT	10
8.4	UTSLÄPP TILL MARK.....	10
8.5	NATUR OCH SKYDDADE OMRÅDEN	11
8.6	RIKSINTRESSEN	12
8.7	KULTUR- OCH FORNLÄMNINGAR.....	13
8.8	NÄRBOENDE	13
8.9	TRANSPORTER.....	13
8.10	BULLER	13
8.11	FÖRORENINGAR I MARK OCH GRUNDVATTEN.....	13
8.12	KEMIKALIER	14
8.13	ENERGI	14

8.14	AVFALL	14
8.15	RISK	15
8.16	KLIMAT OCH KLIMATFÖRÄNDRINGAR	15
9	Miljökonsekvensbeskrivningens innehåll	16
10	Bilaga.....	16

1 Inledning

Jernbro Industrial Services AB (Jernbro) bedriver verksamhet i Finspångs bruksområde. Jernbro har sitt ursprung i flertalet olika bolag. Verksamheten i Finspång är sprungen ur det företag som bla. hetat Sapa Industriservice och senare Coor. Jernbro är idag en ledande leverantör av industriellt underhåll och är verksamma i hela Skandinavien.

I Finspång finns ett brett tjänsteutbud där det förutom de klassiska industriservicetjänsterna bland annat bland annat ingår tvätterier, fordonsverkstad, emballagetillverkning, konstruktörstjänster samt hantering av avfall. Jernbro distribuerar även gasol till verksamheterna i närområdet och omfattas därmed av Seveso-lagstiftningen.

Jernbro tar emot och behandlar flytande farligt avfall (till exempel oljeemulsioner) i en behandlingsanläggning. Det finns även en avfallsanläggning som möjliggör lagring av farligt och icke-farligt avfall som uppstår hos verksamheterna i närområdet.

Huvudsaklig miljöpåverkan består av energiförbrukning i form av el, förbrukning av drivmedel samt utsläpp av spillvatten. Buller uppstår i ringa omfattning från interna transporter och materialhantering. I företagets ledningssystem är energiförbrukningen upptagen som en betydande miljöaspekt.

2 Ansökans omfattning

Jernbros nuvarande tillstånd härrör från Länsstyrelsen och Koncessionsnämnden. Sedan tillstånden gavs har det skett ett antal förändringar av verksamheten både vad gäller processer och ägarförhållanden. Detta medför att tillstånden och beslutet inte speglar verksamheten i sin helhet. Jernbro såväl som tillsynsmyndigheten anser att ett nytt verksamhetsövergripande tillstånd behövs.

Jernbro avser att ansöka om nytt tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (1998:808) för den befintliga verksamheten som idag bedrivs på fastigheten Metallen 4 i Finspångs kommun. Aktuella verksamhetskoder enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) för ansökan är följande:

- 90.450 B (29 kap. 72 §), Yrkesmässigt behandla farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 2500 ton per kalenderår.
- 90.50 B (29 kap. 50 §), Lagring av farligt avfall som en del att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är:
 1. Mer än 5 ton och utgörs av olja
 2. mer än 30 ton och utgörs av blybatterier,
 3. mer än 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter,
 4. mer än 30 ton och utgörs impregnerat trä,
 6. mer än 1 ton i andra fall.
- 90.40 C (29 kap. 49 §), Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden vid något tillfälle är: Mer än 10 ton men högst 10 000 ton icke-farligt avfall i andra fall.

Jernbro avser att ansöka om behandling av uppkomna oljeemulsioner och förbrukade alkaliska avfettnings- och tvättvätskor med en begränsning om 2 500 ton årligen. I ansökan söker även

Jernbro tillstånd för lagring av farligt och icke-farligt avfall omfattande maximalt 100 ton respektive 120 ton vid ett och samma tillfälle.

Jernbros främsta avsikt med ansökan är främst praktiska skäl för att få ett samlat tillstånd som beskriver verksamhetens i sin helhet. Utöver detta ger även ett nytt tillstånd möjlighet att vidare utveckla verksamheten.

3 Samråd enligt 6 kap. miljöbalken

3.1 Samrådets syfte

Vid framtagande av en miljökonsekvensbeskrivning ingår att samråda med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten, myndigheter, intresseorganisationer, enskilt berörda samt allmänheten som berörs av aktuell verksamhet. Dokumentet ska beskriva planerade åtgärder, påverkan på miljön samt vilka miljöeffekter som åtgärden bedöms kunna medföra. Samrådsunderlaget är en sammanställning av den information som finns nu och vilka utredningar som krävs för att erhålla information för miljökonsekvensbeskrivningen.

Jernbro avser att genomföra ett avgränsningssamråd utan föregående undersökningssamråd då verksamheten är pågående och antas medföra betydande miljöpåverkan. Ett tidigare samråd hölls den 6 december 2022 men på grund av tiden som förflutit sedan dess samt på grund av förändringar i verksamheten och därmed ansökans omfattning, ska ett nytt samråd genomföras.

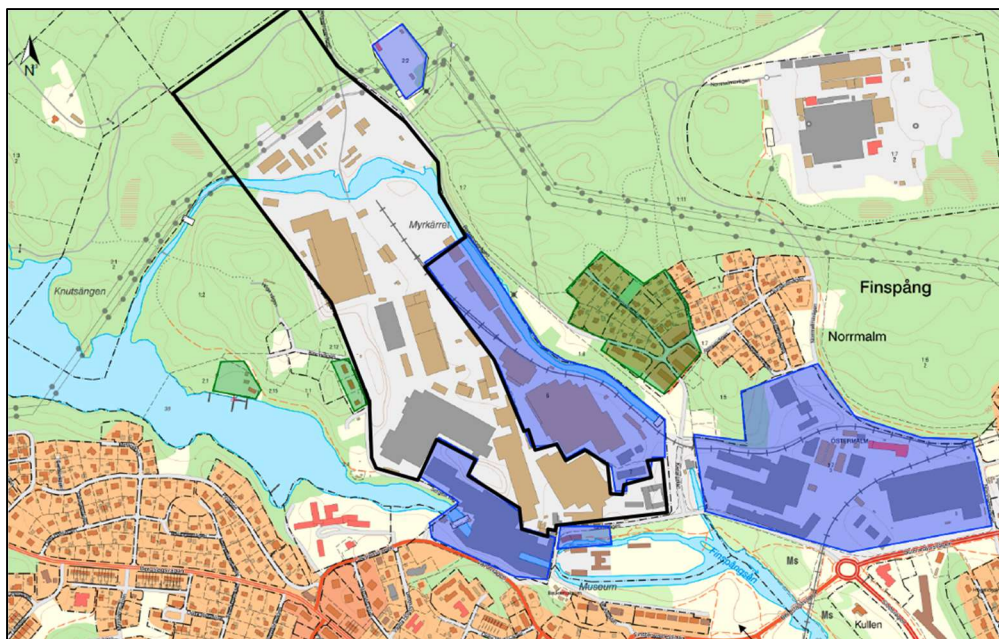
Samrådet avses omfatta krav på samråd i enlighet med kapitel 6 i miljöbalken såväl som krav på samråd enligt Sevesolagstiftningen.

3.2 Samrådsrets

Jernbro avser att skicka inbjudan för samråd till:

- Myndigheter: Länsstyrelsen Östergötland, Finspångs kommun (samhällsplanering, bygg- och miljöenheten, fastighet), Räddningstjänsten Finspång, Trafikverket, Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.
- Närliggande verksamheter och nätägare: Finspångs Tekniska verk AB, Gränges Finspång AB, SSAB Emea AB, Hydro Extrusion Sweden AB, Hydro Inovation & Technology, Tranfoten AB, Siemens Energy AB.
- Intresseorganisationer: Motala ströms vattenvårdsförbund, Naturskyddsföreningen Finspång.
- Närboende och fastighetsägare: Enligt grön markering i Figur 1.

Samråd med lokala och regionala myndigheter sker genom utskick av detta samrådsunderlag samt ett fysiskt möte. Samråd med närliggande verksamheter, intresseorganisationer och närboende sker skriftligt genom utskick av detta samrådsunderlag.

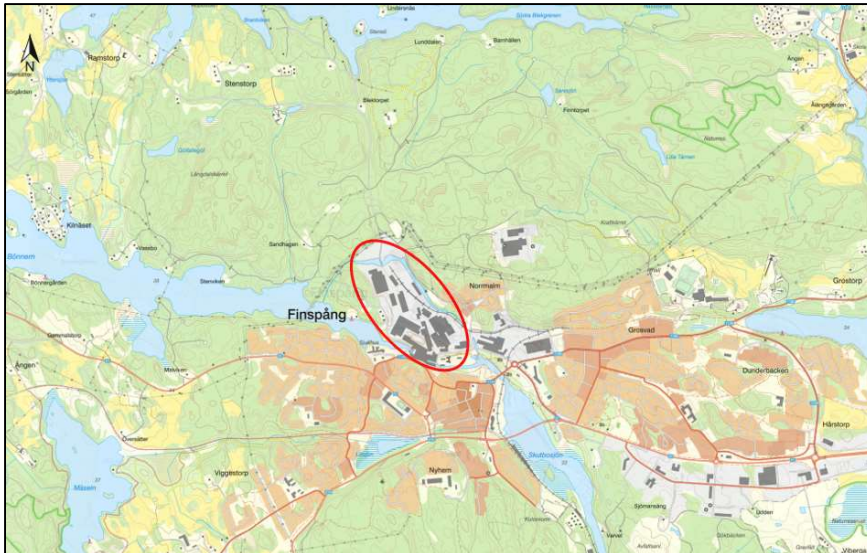

Figur 1. Föreslagen samrådsrets. Blått representerar verksamheter, grönt representerar enskilda. (Karta: Lantmäteriet).

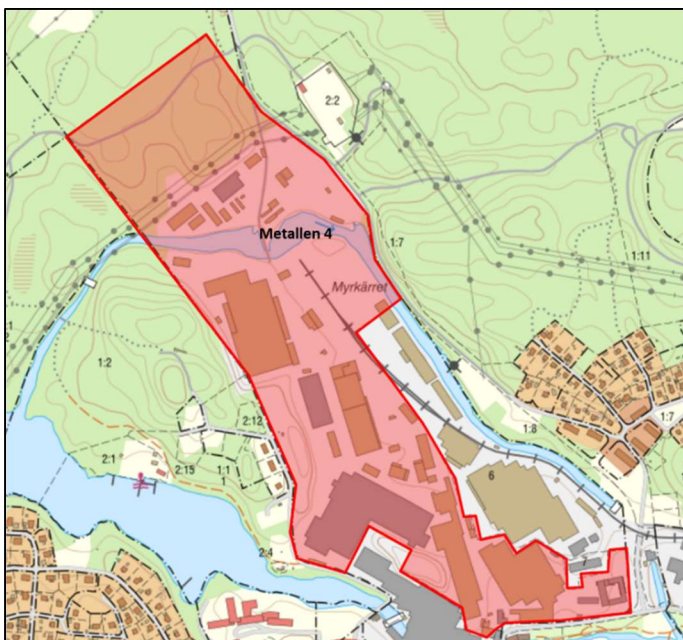
Samråd med allmänheten kommer genomföras via kungörelse i den lokala ortstidningen. Samrådsunderlaget kommer även att finnas tillgängligt att hämta via Jernbro Industrial Services AB:s hemsida www.jernbro.com. Önskas i stället en fysisk kopia av underlaget kontaktas Fredrik Öhrn via telefon, 0730 422 224 eller via epost, fredrik.ohrn@jernbro.com.

4 Lokalisering och områdesbeskrivning

Jernbro bedriver industriverksamhet på fastigheten Metallen 4 inom ligger i Finspångs bruksområde i Finspångs kommun, se Figur 2 samt Figur 3. Finspångs bruksområde präglas av inslag av gamla fabriksbyggnader, Finspångs slott och av de omringande vattendragen Hällestadsån (Finspångsån) och Myrkärret. Öster om bruksområdet finns områden med bostadshus och flerfamiljshus. Sydväst om bruksområdet finns flerfamiljshus, äldreboende, förskolor och butiker. Inom området är bland annat följande verksamheter verksamma: Gränges Finspång AB, Hydro Extrusions Sweden AB, Hydro Inovation & Technology, SSAB Emea AB, Siemens Energy AB och Tranfoten AB.

Figur 2. Verksamhetens lokalisering (Karta: Lantmäteriet).

Figur 3. Karta över fastigheten Metallen 4. (Karta: Lantmäteriet).

Jernbro äger ingen fastighet eller mark inom bruksområdet utan hyr lokaler och mark av Gränges Finspång AB. Den lokalisering som ansöks om är densamma där verksamhet bedrivs idag. För bolaget, som industriserviceföretag, är närheten till övriga industrier avgörande för lokalisering av verksamheten.

4.1 Detaljplan och översiktsplan

För fastigheten Metallen 4 finns en gällande detaljplan beslutat 12 januari 1966, diarienummer 05-FIN-2746. Området är planbelagt för storindustriändamål och överensstämmer med den verksamhet som Jernbro bedriver i dagsläget och anser söka tillstånd för. Enligt översiktsplanen är området utvecklat för tung industri.¹

¹ Framtid Finspång, Översiktsplan antagen KF 2021-02-17 §35

5 Gällande tillstånd och beslut

Jernbros gällande tillstånd och beslut framgår nedan av Tabell 1. Tillsynsmyndighet är Länsstyrelsen i Östergötland.

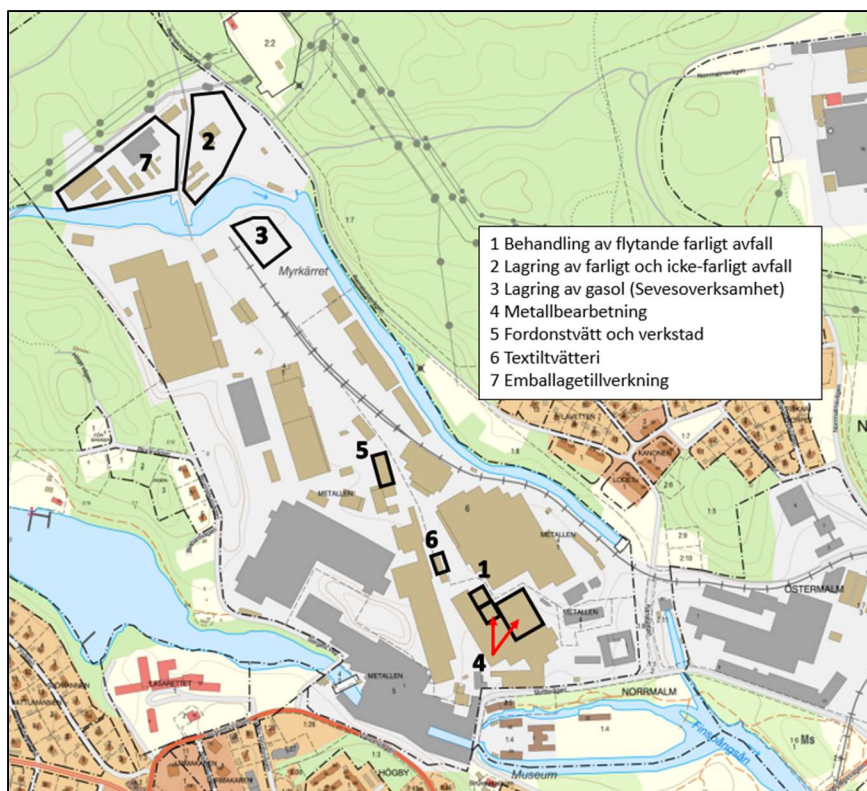
Tabell 1. Gällande tillstånd och beslut

Datum, diarienummer	Beslutsmyndighet	Beslutet avser
1992-11-12, 137-72-91 167/92	Koncessionsnämnden	Tillstånd för behandling av oljeemulsioner via indunstning och ultrafiltrering från verksamheter inom fastigheterna Metallen 4 och Metallen 5
1994-03-09	Koncessionsnämnden	Ändring av villkor avseende pH
1994-06-30, 2419-7434-94	Miljövårdsenheten, Länsstyrelsen Östergötland	Länsstyrelsen godkänner att förbrukade oljeemulsioner och förbrukade alkaliska avfettnings- och tvättvätskor, från utomstående företag i Finspång, intill en kvantitet om 500 m ³ årligen, tillsvidare får tas om hand för behandling.
1995-10-09, 137-72-91 176/95	Koncessionsnämnden	Föreskrivande av ytterligare villkor avseende buller
2025-10-01, 2025-000088	Räddningstjänsten, Finspångs kommun	Tillstånd beträffande brandfarlig vara

6 Övergripande beskrivning av verksamheten

6.1 Allmänt

Jernbros verksamhet i Finspång bygger i stor utsträckning på industrisamarbeten med andra företag i närområdet. Verksamheten omfattar bland annat leverans av driftmedia, tillverkning och installation av rörsystem till turbiner, samt reparation av instrument, komponenter och truckar. Jernbro utför behandling av emulsioner från industriella processer, nytillverkning av träemballage samt lagrar farligt och icke-farligt avfall. Lokalisering för varje enskild verksamhetsdel visas i Figur 4. Figuren innefattar även de verksamhetsdelar som inte omfattas av koder i miljöprövningsförordningen.

Figur 4. Lokalisering för olika verksamhetsdelar. (Karta: Lantmäteriet).

Nedan följer en sammanfattande verksamhetsbeskrivning. En mer detaljerad verksamhetsbeskrivning finns i den tekniska beskrivningen som utgör bilaga 1.

6.2 Verksamhetsdelar och förbrukning

6.2.1 Behandling av flytande farligt avfall

Jernbro har en behandlingsanläggning där flytande farligt avfall behandlas via indunstning och ultrafiltrering. De typer av vätskor som vanligen behandlas är emulsioner som till exempel uppstår vid varmvalsning av aluminium, avfettningsbad samt skurvatten från skurmaskiner som nyttjas för städning inom industrilokaler. Anläggningen består av tankar, filter, indunstare samt ultrafilter.

Jernbro innehar ett tillstånd som medger behandling av externt mottagna emulsioner om 500 m³ per år. Jernbro har i och med detta satt stopp för mottagning av externa emulsioner när den tillståndsgivna mängden är uppnådd. När den tillståndsgivna mängden uppnåtts har endast internt uppkomna emulsioner behandlats. Under 2021 uppgick mängden internt uppkommen emulsion till 1 356 m³. Jernbro avser att söka tillstånd med möjlighet att behandla maximalt 2500 ton årligen, oberoende av producent.

Behandlingsanläggningen omfattas av 29 kap. 72 §, verksamhetskod 90.450, i miljöprövningsförordningen.

6.2.2 Lagring av avfall

I den nordöstra delen av området har Jernbro en avfallsanläggning för lagring av både farligt och icke-farligt avfall. Vid avfallsanläggningen lagras både internt avfall från egen verksamhet samt avfall från närliggande verksamheter. All lagring av avfall sker med erforderliga invallningar och anordningar för uppsamling och hantering av spill och läckage. Majoriteten av lagringen av farligt avfall sker inomhus varav lagring av icke farligt avfall huvudsakligen sker utomhus.

Ingen behandling av avfall sker inom avfallsanläggningen. Interna transporter samlar upp avfall från verksamheterna inom området och transporterar avfallet till avfallsanläggningen. En avfallsentreprenör hämtar sedan avfallet från avfallsanläggningen och transporterar det till godkänd mottagningsanläggning.

Exempel på avfallstyper som hanteras vid avfallsanläggningen framgår nedan i Tabell 2. Uppskattningsvis hanteras maximalt 850 ton/år farligt avfall och 1 200 ton/år icke-farligt avfall.

Tabell 2. Exempel på avfallstyper som hanteras inom avfallsanläggningen.

Avfallstyp – Farligt avfall	Avfallstyp – Icke farligt avfall
Elektronik	Brännbart
Oljeabsorbenter/trasor	Träavfall
Aerosoler	Metall/stål/blandskrot/ aluminium
Alkaliskt vattenavfall	Sekretesspapper
Emulsioner	Wellpapp
Emulsionskoncentrat	Deponi
Färg, lack och lim	
Hydraulslang oljekontaminerad	
Lysrör	
Oljefilter	
Smörjfett	
Spillolja	
Rökgasfilter	

Avfallsanläggningen omfattas av 29 kap. 50 §, verksamhetskod 90.50, samt av 29 kap. 49 §, verksamhetskod 90.40 i miljöprövningsförordningen.

6.2.3 Lagring av gasol (Sevesoverksamhet)

Jernbro lagrar och levererar gasol till företag inom industriområdet. Volymen som lagras och distribueras av Jernbro är så pass stor att verksamheten omfattas av Seveso-lagstiftningen och anläggningen är klassad inom den högre kravnivån.

Jernbro beställer och aviserar ankommande gasolvagnar. Transporterna av gasol sköts i dagsläget av Green Cargo och inleverans sker 2-3ggr/vecka. Vid uteblivna järnvägstransporter levereras gasolen med tankbil, direkt från gasolleverantören. Lossning sker till anläggningens cisterner. Dessa har en volym om 390 m³ och rymmer ca 200 ton flytande gasol. Tankvagnar innehållandes gasol ställs även upp inom området vilket ger en maximal samtidig lagring av gasol på 350 ton (690m³). Samtidig lagring av gasol sker i komprimerad form. Den komprimerade gasolen leds sedan vidare i distributionsledningar till förångarstationer hos kund där den sedan övergår till gasfas och kan nyttjas i kunders verksamhet. Jernbro ansvarar för ledningar från gasollagringen fram till första ventil efter respektive förångarstation.

6.2.4 Metallbearbetning

6.2.4.1 Svetsning

Svetsverkstadens främsta arbetsuppgift innefattar nyttillverkning av rörsystem för gasturbiner till kund. Råvaran som nyttjas består av kolstål alternativt rostfritt stål vilket bearbetas via svetsning till tidigare nämnda rörsystem. Vid svetsning används en skyddsgas, så kallad svetsgas, vilket är en del av den teknik som kallas MIG/MAG-svetsning

Lokalen är försedd med riktade punktutsug för ångor från svetsning av metall vid samtliga svetsplatser. Dessa leds till ett plymoventfilter där stoft avskiljs till stofttunnor som sedan skickas som farligt avfall till godkänd mottagningsanläggning. Filtrerad luft går tillbaka in i lokalerna för värmeåtervinning.

6.2.4.2 *Vattenskärning*

Vattenskärningen används för produktion av nya delar till rörproduktionen, smidesarbeten samt reparationen. Den nyttjas främst internt men enklare tillverkningar kan utföras som beställning direkt till kund.

Vid vattenskärning används skärsand tillsammans med kommunalt vatten. Maskinen förbrukar cirka 285 gram skärsand per 5 liter vatten. Det använda skärvattnet pumpas från skärbordet till en behållare där sanden separeras från vattnet i en filterpåse. Därefter återförs delar av vattnet till skärbordet, resterande vatten går genom ett sedimenteringsteg innan det släpps till spillvattennätet.

6.2.4.3 *Reparation och hydraulik*

Inom denna avdelning sker reparationer och renovering av maskindelar som innefattar maskinell bearbetning av metall. Avdelningen utför även lagerbyten, reparationer samt renovering av pneumatiska och hydrauliska komponenter.

Arbeten som utförs innefattar slipning, värmning, plåtslageri, smide, provtryckning av komponenter, tillverkning inom byggarbeten samt fastighetsskötsel innanför och utanför industriområdet.

6.2.5 *Fordonstvätt och verkstad*

Jernbro tillhandahåller en fordonstvätt för industriområdets fordon. Fordonstvätten är kopplad till en klass 1 oljeavskiljare. Från oljeavskiljaren leds vattnet till spillvattennätet. Den årliga vattenförbrukningen av kommunalt vatten för fordonstvätten uppgår till ca 145 m³ per år fördelat på ca 360 tvätt-tillfällen. För tvätt nyttjas lågaromatiskt avfettningsmedel med miljömärkning Svanen.

I anslutning till fordonstvätten finns en verkstad där områdets arbetsfordon servas. I verkstaden finns en golvbrunn som är kopplad till ovan nämnda oljeavskiljare. Det finns även en smörjgrop i verkstaden vilken är helt sluten. Kemikalier i denna del av verksamheten är främst hydraul- och smörjoljor. Kemikalierna förvaras på fat uppställda på invallningstråg.

6.2.6 *Textiltvätter*

Jernbro har ett tvätteri där kläder från olika verksamheter lämnas in för tvätt. Kläder tvättas och tumlas innan de levereras ut i säckar till kunder. Inom tvätteriet tvättas och tumlas mellan 250–350 kg tvätt per dygn. Total vatten- och energiåtgång är ca 600 000 liter kommunalt vatten respektive 73 673 kWh per år.

6.2.7 *Emballagetillverkning*

Vid den nordvästra delen av området tillverkar Jernbro träemballage till närliggande bolag. Verksamheten består av allmän träbearbetning med avseende på sågning, hyvling, fräsning och montering. På årsbasis köps 900 ton träråvara in som bearbetas till färdiga emballage. Varje år levereras ca 47 000 träartiklar, motsvarande 810 ton ut till kund. Vid tillverkningen uppstår spån och spill som omhändertas som träavfall på avfallsanläggningen.

7 Alternativa lokaliseringar och utformningar

Inför tillståndsprövningen har inga alternativa platser för Jernbros verksamhet utretts då verksamheten är befintlig inom redan etablerat industriområde. Detaljplanen anger att industriområdet Metallen ska nyttjas för industriell produktion vilket går i linje med Jernbros verksamhet.

Jernbros huvudsakliga tjänster inom industriservice, såsom behandling och lagring av avfall samt produktion av t.ex. rörsystem och träemballager, gör att närhet till kunderna är en avgörande förutsättning för verksamheten. Verksamheten har bedrivits på platsen under lång tid och har etablerade kundrelationer, samarbeten samt logistiska flöden kopplade till nuvarande lokalisering.

Att flytta verksamheten till annan plats skulle medföra betydande praktiska, ekonomiska samt miljömässiga konsekvenser då en förflyttning innebär betydande kostnader för avetablering och nyetablering samt ökade transportsträckor mellan verksamheten och kunderna.

Dessa förutsättningar, tillsammans med befintlig infrastruktur och planläggning för industriändamål, gör att befintlig lokalisering bedöms vara den mest lämpliga platsen ur såväl praktiska, ekonomiska som miljömässiga perspektiv.

8 Förväntad miljöpåverkan

8.1 Miljökvalitetsnormer

8.1.1 Vatten

En miljökvalitetsnorm för vatten beskriver den kvalitet en så kallad vattenförekomst ska ha nått vid en viss tidpunkt. Huvudregeln är att alla vattenförekomster ska uppnå det som kallas god status. En miljökvalitetsnorm anger en lägsta nivå. En vattenförekomst får alltså inte påverkas av en verksamhet på så sätt att kvaliteten blir sämre än den status som anges i normen.

En vattenförekomsts statusklassificering är en bedömning av hur ett vatten mår. För ytvatten finns två typer av status: *kemisk status* och *ekologisk status*. Klassificeringen ligger sedan till grund för bestämmandet av miljökvalitetsnormen för varje vattenförekomst.

Hällestadsåns (Finspångsån) nuvarande ekologiska status bedöms vara "*Måttlig*" medan den kemiska statusen bedöms vara "*Uppnår ej god*".

Vad gäller den kemiska statusen så har Hällestadsån bedömts ha statusklassningen *uppnår ej god kemisk status* med avseende på bromerade difenyletrar (PDBE) och kvicksilver. Gränsvärdena för PDBE och kvicksilver överskrids dock av alla Sveriges ytvattenförekomster. Kvalitetskravet vad gäller den kemiska statusen är att vattenförekomsten ska uppnå "*God kemisk ytvattenstatus*". Vad gäller ekologisk status så bedöms den som måttlig. Kvalitetskravet för ekologisk status är också att den ekologiska statusen ska vara måttlig år 2039.

Verksamheten har utsläpp till Hällestadsån i form av dagvatten från hårdgjorda ytor och tak. En beskrivning av dagvattnets påverkan på Hällestadsån kommer att beskrivas i MKB.

8.1.2 Luft

I Finspångs kommun genomfördes beräkningar, i Luftvårdsförbundets regi, av partiklar (PM10) och kvävedioxid (NO₂) under 2022. Resultaten visar att miljö kvalitetsnormen klaras både vad gällande dygnsmedelvärde och årsmedelvärde². I samband med framtagandet av MKB kommer miljö kvalitetsnormerna för luft att beaktas.

8.2 Utsläpp till vatten

Inom verksamheten uppkommer utsläpp till vatten i form av processvatten, dagvatten och sanitärt vatten.

Processvatten består av renat vatten från behandlingsanläggningen, vatten från vattenskrining och fordonstvätt med tillhörande verkstad samt textiltvätt. Fordonstvätt och verkstad är kopplade till en oljeavskiljare av klass 1 och processvatten från vattenskriningen går först via ett sedimenteringssteg innan processvattnet släpps ut. Samtligt processvatten från verksamheten går till det kommunala spillvattennätet.

Inom Jernbros verksamhetsområdet finns det ett flertal dagvattenbrunnar, majoriteten av dessa är kopplade till oljeavskiljare innan vattnet sedan leds ut till Hällestadsån. Samtliga dagvattenbrunnar är kopplade till dagvattenhanteringssystemet som Gränges förvaltar i sin roll som fastighetsägare.

Sanitärt vatten uppkommer från verksamhetens lunchrum, toaletter, handfat och omklädningsrum.

I MKB kommer samtliga utsläpp till vatten beskrivas och bedömas utifrån föroreningsmängder och risker för miljön.

8.3 Utsläpp till luft

Jernbros verksamhet ger upphov av utsläpp till luft genom transporter extern och intern samt stoftutsläpp från svetsning.

Externa transporter sker främst med lastbil. Transporter inom anläggningen sker med hjullastare och truck.

Två utsläppspunkter för stoft från svetsning finns inom verksamheten, dock har avdelningen stängts ner varav utsläppen till luft är mycket begränsade. Svetsarna på avdelningen kan användas vid fåtal tillfällen per år om ett behov finns. Samtliga svetsningar sker idag i svetsverkstaden där samtliga punktutsläpp är kopplade till ett filtersystem som separerar stoftet och återför renad luft till arbetslokalerna för värmeåtervinning.

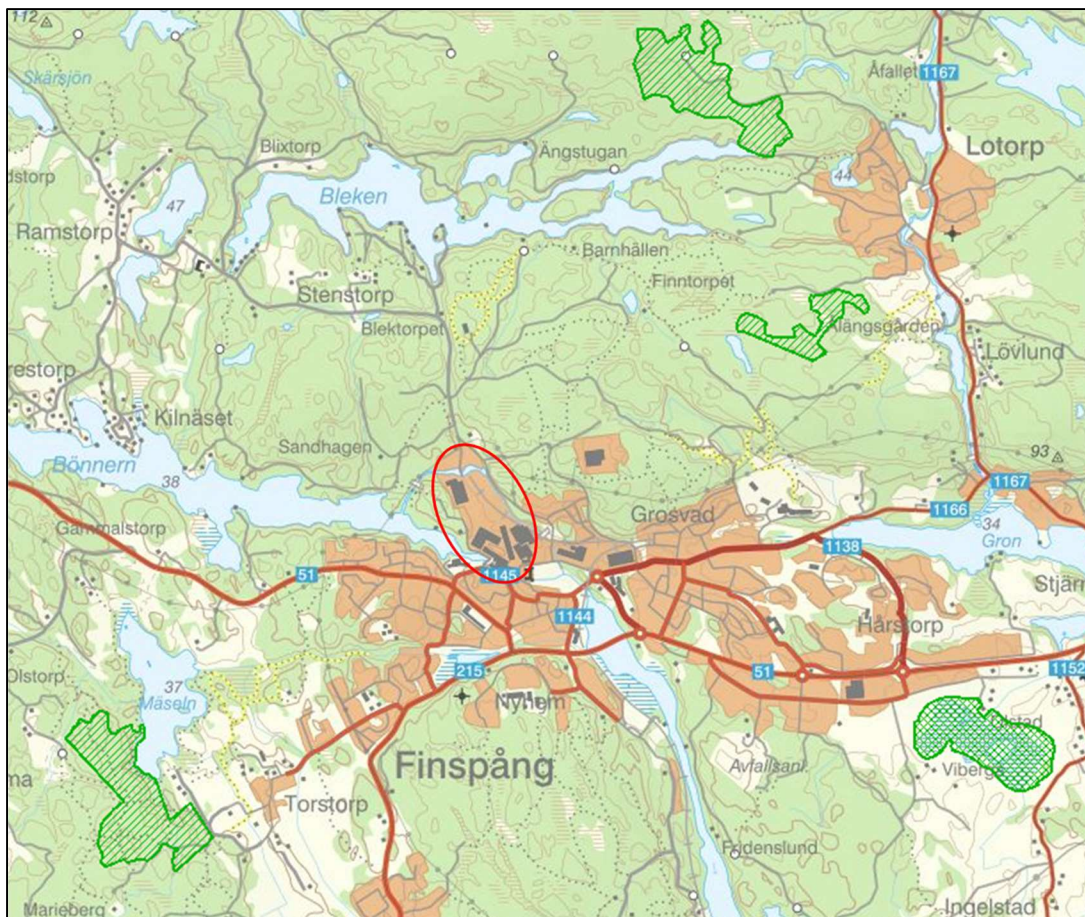
8.4 Utsläpp till mark

De delar inom Jernbros verksamhet som kan ge upphov till utsläpp till mark är lagring av avfall samt vid eventuellt läckage från fordon. Verksamheten lagrar samtligt flytande avfall inom invallat område. Spillutrustning finns på ett flertal platser inom verksamhetsområdet. Den dagen som verksamheten stänger ner eller delar av verksamheten stänger ner kommer markundersökningar att genomföras tillsammans med eventuella avhjälpandeåtgärder.

² Karta över Finspångs luftkvalitet. Luftföroreningskarta (2022). SLB.
<https://www.slb.nu/slbanalys/luftfororeningskartor/>. 2025-09-17

8.5 Natur och skyddade områden

Jernbro kommer inte ta några oexploaterade områden i anspråk i samband med ansökan om nytt tillstånd. Ca 1,5 km och 3 km nordost om området ligger Loreberg och Lotorps naturreservat. Ca 3 km sydväst om området ligger Torstorpeskogens naturreservat. Ölstasjöns naturreservat, vilket är ett natura-2000 område, ligger ca 3 km sydost om verksamheten. Se Figur 5 för de skyddade områdenas lokalisering i förhållande till verksamheten.

Figur 5. Karta över naturreservat och natura 2000-område. (Karta: Skyddad natur, Naturvårdsverket)

Avstånden till naturskyddsområden är förhållandevis långa och Jernbros verksamhet bedöms inte kunna påverka dessa skyddsområden negativt. Konsekvenserna för närliggande skyddsområden bedöms därför vara obetydliga.

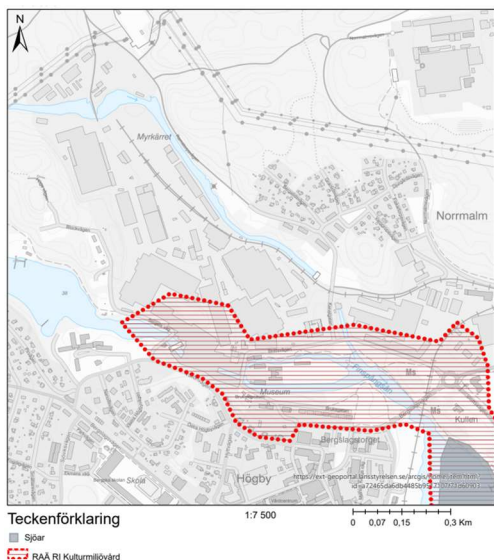
Mellan industriområdet och Finspångs tätort ligger Slottsparken och Bruksparken. Slottsparken och Bruksparken är utpekade områden i Finspångs kommuns Natur- och friluftslivsplan av kommunalt intresse för naturvården och för friluftslivet³. Området bedöms dock inte påverkas negativt av verksamheten.

I MKB kommer en mer detaljerad beskrivning av naturområden och skyddade områden.

³ Finspångs kommun, Natur och friluftslivsplan

8.6 Riksintressen

Jernbros verksamhetsområde ligger delvis inom gränsdragningen för riksintresse för kulturmiljö vilket benämns *Finspångs slott och bruksmiljö*. Se Figur 6 för riksintressets lokalisering i förhållande till verksamheten. Jernbro har inte för avsikt att ta ytterligare yta i anspråk som kan riskera att skada eller förvanska de byggnader som ingår i riksintresset för kulturmiljö.

Figur 6. Karta över riksintresset *Finspångs slott och bruksmiljö*. (Karta: Östgötakartan, Länsstyrelsen Östergötland)

Sjöarna Skutbosjön, Doverten och Glan är av Havs- och vattenmyndigheten utpekade som riksintresse för yrkesfiske. Verksamheten bedöms inte påverka riksintresset för yrkesfiske negativt.

Jernbros verksamhetsområde ligger inom riksintresse för total försvaret, Malmens Flottiljflygplats, väster om Linköping, se Figur 7. Jernbros har inga planer på att göra åtgärder som kan ge inverkan på riksintresset.

Figur 7. Riksintresse för totalförsvaret, påverkansområden. (Karta: Försvarmakten)

8.7 Kultur- och fornlämningar

Det finns inga kultur- eller fornlämningar inom verksamhetsområdet. Cirka 50 meter från verksamheten ligger Finspångs slott. Ytterligare kultur- och fornlämningar återfinns ca 200 m samt 300 m från verksamhetsområdet som i Riksantikvarieämbetets fornminnesregister benämns som *Plats av tradition* respektive *Minnesmärke*⁴. Ingen av dessa kultur- eller fornlämningar bedöms påverkas negativt av Jernbros verksamhet.

8.8 Närboende

Ca 260 m sydost om Jernbros verksamhet ligger tre enbostadshus. Ytterligare en- och flerbostadshus finns ca 200 meter söderut.

8.9 Transporter

Externa transporter till och från verksamheten uppgår till 2 190 per år. Det är rimligt att anta en viss ökning av transporter i framtiden med anledning av ökad produktion. Jernbro har idag gott samarbete med lokala verksamheter som medför att transportsträckorna är korta. Jernbros vision är att fortsätta samarbetet och även skapa nya samarbeten med lokala företag för att minimera transportsträckorna.

Transporter inom anläggningen sker i form av hjullastare och truckar. Interna transporter sker idag med diesel, HVO och el.

8.10 Buller

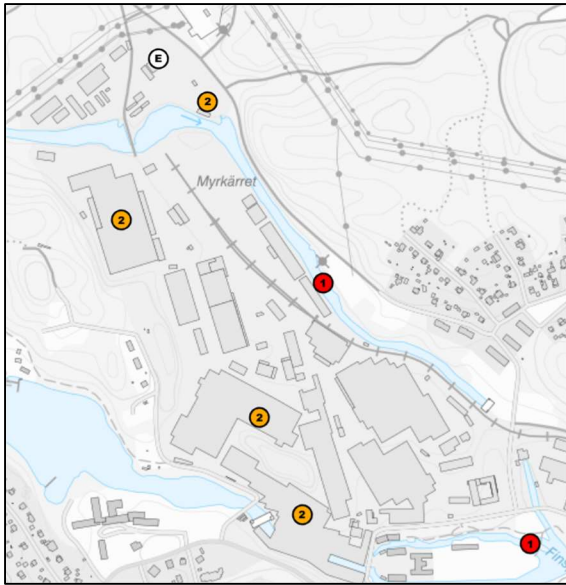
Buller genereras främst via transporter till och från samt inom verksamheten. Buller genereras i mycket ringa omfattning i jämförelse med övriga industrier i området. Buller och transporter bedöms därmed inte generera miljöpåverkan i någon större omfattning. I MKB kommer en fördjupning att göras gällande bullerfrågan.

8.11 Föroreningar i mark och grundvatten

Finspångs bruksområde har en lång historia av industriverksamhet från 1500-talet. Under åren har flera undersökningar samt delåtgärder genomförts, dock inga på uppdrag av Jernbro. Av Jernbros arbetsprocesser är det mest troligt att påverkan på mark kan ha skett vid lagringen av avfall då övriga arbetsprocesser med undantag av lagring av gasol, sker inomhus.

Enligt Länsstyrelsens EBH-karta finns det flera potentiella och identifierade förorenade områden, se Figur 8. Varje punkt motsvarar ett objekt/verksamhet och det som finns i området är exempelvis brandövningsplats, verkstadsindustri, metallverk och deponi.

⁴ Riksantikvarieämbetets fornminnesregister

Figur 8. Utdrag från EBH-kartan. (Karta: Länsstyrelsen)

Jernbro är medvetna om att det finns föroreningar i marken inom området. Därför finns framtagna rutiner för att meddela markägare och tillsynsmyndighet om grävning planeras genomföras inom området. Då Jernbro inte har rådighet över marken sker grävning inom verksamhetsområdet endast med markägarens tillstånd. Skyddsåtgärder finns för att minska risken för förorening av mark.

8.12 Kemikalier

Inom verksamheten nyttjas totalt ett 300-tal olika kemikalier för underhåll och produktion. Detta innefattar även hygienkemikalier. Ett kemikaliesystem nyttjas inom verksamheten där samtliga kemikalier och säkerhetsdatablad finns förtecknade. Samtliga flytande kemikalier som används inom verksamheten förvaras invallat och inomhus alternativt i kemikalieskåp.

8.13 Energi

Jernbro hyr lokaler och fasta installationer av fastighetsägaren, Gränges Finspång AB, och köper även sin el från Gränges. Elen som köps in består av en blandning av kärnkraft och vattenkraft. På grund av detta är Jernbros möjligheter till energieffektivisering begränsade till de delar som de har rådighet över. Uppvärmning sker huvudsakligen med fjärrvärme. Inom industriområdet finns dock en reservpanna som ägs av Hydro. Uppvärmningen i lokalerna ombesörjs av Gränges. Jernbro utförde senast 2021 en energikartläggning för hela koncernen.

Fördjupad utredning avseende energi kommer inkluderas i MKB.

8.14 Avfall

Avfall som uppstår i Jernbros egen verksamhet är till exempel koncentrat från behandlingen av flytande farligt avfall, spillolja/absorbenter/trasor och metallavfall från metallbearbetningen samt normalt förekommande avfall så som plast, papper och wellpapp. Avfallen samlas upp vid respektive verksamhetsdel och transporteras sedan till avfallsanläggningen där det förvaras tillsammans med det externa avfallet innan vidare transport till godkänd mottagningsanläggning. Påverkan från det egna uppkomna avfallet bedöms som begränsad eftersom hanteringen sker med erforderliga skyddsåtgärder och endast utgör en mindre del av det totala avfallet som hanteras på avfallsanläggningen. Jernbro avser att se över och vidareutveckla rutiner för hanteringen av både internt och externt avfall, så att uppföljning och spårbarhet stärks framöver.

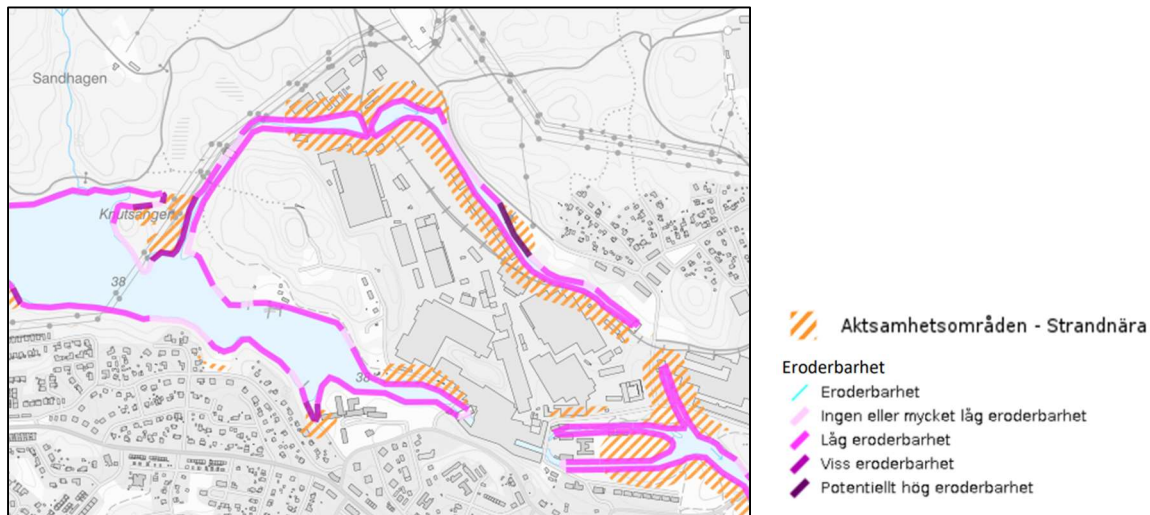
8.15 Risk

Jernbro lägger stor vikt vid ett systematiskt arbete med riskhantering. Verksamheten har etablerade rutiner som styr hur arbetet ska utföras i praktiken. Under de senaste åren har flera riskbedömningar genomförts, framför allt på grund av att lagring och distribution i verksamheten omfattas av Sevesolagstiftningens högre kravnivå. Bedömningarna har lett till olika åtgärder, både redan genomförda och planerade. I den kommande tillståndsansökan kommer riskhanteringen att utgöra ett centralt område och redovisas i detalj. Övriga risker avseende miljö- och hälsa föreslås utredas i samband med miljökonsekvensbeskrivning.

8.16 Klimat och klimatförändringar

Ras, skred, erosion och översvämning är naturliga händelser vars omfattning kommer att öka i samband med att klimatet förändras. Bebyggelse, anläggningar och andra samhällssystem är till stor del inte anpassade till de effekter som en ökad förekomst av ras, skred, erosion och översvämning kommer att medföra⁵.

I SGI:s karttjänst finns information om ras, skred och erosion⁶. I Figur 9 visas eroderbarheten i rosa linje och orange linjerade områden visar aktsamhetsområde där det finns förutsättningar för skred i finkornig jordart.

Figur 9. Karta över eroderbara områden samt aktsamhetsområden. (Karta: SGI)

Eroderbarheten är låg i områdena i närhet till Jernbros verksamhet. Vad gäller aktsamhetsområde visar den inte sannolikheten för skred utan vart det finns förutsättningar för skred med hänsyn till förekomst av finkorniga jordarter. Aktsamhetsområde bygger på att avstånd till närmaste strandlinje är minst 50 m, att området ligger under högsta kustlinjen och att det inte är berg eller morän. De delar av Jernbros verksamhet som berörs av dessa är främst området för lagring av avfall samt emballagetillverkning, dessa områden har historiskt fyllts ut med schaktmassor i flera omgångar för att möjliggöra utnyttjande av ytor. Mot bakgrund av detta görs bedömningen att Jernbros verksamheten inte ligger inom område för skredrisk.

Det finns inte heller utpekade riskområden vad gäller översvämning i eller i närhet till Jernbros verksamhet.

⁵ MSB 2021, Riskområden för ras skred, erosion och översvämning.

⁶ SGI:s karttjänst

9 Miljökonsekvensbeskrivningens innehåll

Miljökonsekvensbeskrivningen kommer beskriva de miljöeffekter som verksamheten ger upphov till. Verksamheten bedöms innebära "Betydande miljöpåverkan" vilket innebär att en fullständig MKB kommer att tas fram.

Miljökonsekvensbeskrivningen föreslås inriktas på följande miljöaspekter:

- Säkerhet och risker
- Utsläpp till vatten
- Utsläpp till luft
- Klimat
- Energi
- Buller
- Råvaror
- Avfall
- Transporter
- Natur

10 Bilaga

Bilaga 1. Teknisk beskrivning, Jernbro Industrial Services AB, Finspång